

### BURGERLIJKE STAND

**Geboren:**  
 Johannes Petrus, zoon van Gerh. H. P. Veldkamp, ald. Algemene Zaken, op 15. 1948.  
 Petrus, zoon van A. Rijgersberg, ald. Mon- tage, op 17.4.1948.  
 Christien Alize Petronella, dochter van H. W. C. Markus, ald. Verkeer, op 28.4.1948.  
 Elisabeth Maria, dochter van T. Sikkes, ald. Meubelmakerij, op 30.4.1948.  
 Frederika Antonia, dochter van W. Lan- horst, ald. Gereedschapmakerij, op 30.4. 1948.  
**Gehuwd:**  
 J. Brill, ald. Service, met Mej. L. v. d. Sloep, ald. Montage, op 12.5.1948.

### SPREKKUR HAAGSE KERN

A.s. Maandag zijn op het spreekuur van de Haagse Kern aanwezig:  
 Te pauze: Hr. de Geus, Hr. Jansen;  
 Te pauze: Hr. Kuiper, Hr. Kouwer.

### TRAMABONNEMENTEN

Tramabonementen voor de maand Juni kunnen worden besteld:  
**Week- en uurloosers:**  
 Maandag 10-Mei in de grote cantine;  
 Maandloosers:  
 Dinsdag 11-Mei op de afdeling Arbeid.

### ER WERD

— gerevisieerd 1. Piller revolutiebank. Have- loos kwam hij uit Duitsland, werd geheel gedemonsteerd, gerevisieerd en wacht nu op een verfractie.  
 — en er wordt een tentoonstelling gehouden Vrij-tijdsbesteding, met zeer veel inzendingen en overvloedige belangstelling. Ook voor het toneelstuk en de goochelaar. Alles eigen krachten. Volgende week meer hier- over.  
 — nabewerkt en gemonteerd een tweetal schellebomen voor Forumhadrian; ons tijf- orkest. L. A. Orh van de Nabewerking, zorgde voor een keurige chromolaag, al kostte dit gecompliceerde slijpwerk hem vele zweidruppels. Hr. Caron + staf hadden een „schellebomencomplex“. De kapper heeft de kleurige paardstaarten keurig geknipt, de rust is weergekeerd.  
 — op Maandagavond een concert gegeven door bovengenoemde harmonie-kapel voor familie, vrienden en genodigden, welke avond een groot succes werd in alle op- zichten.

— op Woensdag 5 Mei een bijeenkomst belegd van het gehele personeel, oud- personeel en genodigden, die staande voor de fabriek de bevridding herdenken en de vrijheid vierden. Volgende week daarover nader.  
**Ideënhuis**  
 Mei. M. M. Snelders van de preparatieband bedacht een wijziging van de maal- voor- het- monteren van stekertjes aan moeren. Belo- ning f 5,—.

O: het station Staatspoor- werd een bruine portemonnaie gevonden (Inl. redactie VDH-fje)

## VACANTIE IN ZICHT!

voor de vrouwen

De Vonk te Noordwijkerhout organiseert van 25-28 Mei te Noordwijkerhout een vacante-verblijf voor vrouwen.

De schoonmaak is achter de rug. Nu is de huisvrouw er aan toe een paar onbezorgde dagen te genieten.  
 De Vonk ligt vlak bij Noordwijk. Het huis staat midden in een grote tuin, dicht bij zee en duinen.  
 De kosten voor deze bijeenkomst bedragen f 10,—.  
 Opgave voor 15 Mei aan de ald. Sociale Zaken.  
 De Vonk organiseert verder drie vacante- wiken voor meisjes en jonge vrouwen vanaf 17 jaar, nl. van 7-14, van 14-21 en van 21-28 Augustus.  
 Wie meer van het programma en van de kosten wil weten vraagt inlichtingen op de ald. Sociale Zaken.  
 Spoedige opgave alweer gewenst.



Cliche Haagech Daagblad

### Meisje ga je mee naar de Vonk?

Bij voldoende deelneming gaan wij het week- end 26-27 Juni naar „De Vonk“ in Noord- wijkerhout.  
 Wat wij er gaan doen?  
 Degenen die er al eens geweest zijn weten het: Wandelen, zingen, sporten, plezier maken.  
 Bovendien: elkaar wat beter leren kennen.  
 De kosten zijn ± f 5,— Opgave voor 15 Mei bij Mei. Groeneweg, ald. Sociale Zaken.

### voor gezinnen

## DE ARBEIDERSGEMEENSCHAP DER WOODBROOKERS

Overdag worden korte en langere tochten georganiseerd.

's Avonds is er een lezing of goede kunst. Voor de kinderen van 4-14 jaar is des- kundige en vertrouwde hulp aanwezig, die er overdag met hen op uit trekt naar buiten.

Er is een vacante-week in Bentveld bij Zandvoort van 3-9 Juli. Er zijn twee vacante-weken in Kortekemmen, Friesland van 6-16 Augustus en van 16-23 Augustus.  
**Vacantieweken voor huisvrouwen te Bent- veld van 7-12 Juni en van 14-19 Juni.**

**Een vacante-week voor jongeren van 17-25 jaar te Kortekemmen (Fr.).** Bestemd voor hen die eindexamens Mulo, HBS, MTS hebben gedaan en reeds kortere of langere tijd aan het werk zijn.

Naast sport, spel, tochten wordt er een aantal lezingen gehouden. Het thema van deze vacante-week is: Wat verwacht de

### organiseert vacantieweken voor gezinnen

maatschappij van ons; wat verwachten wij van de maatschappij.  
 Spoedige opgave voor deze vacante-weken is gewenst.  
 Meerdere inlichtingen kunt U op de afdeling Sociale Zaken krijgen.

### ONZE SIGARETTEN-ACTIE

De sigaretten-actie van vorige week is een groot succes geworden. Bijna iedereen deed enthousiast mee. Bijna negens verzamelde opmerkingen. Mensen die in een vergeten hoekje stonden brachten de sigaretten later nog, zieken stuurden sigaretten op.  
 Het resultaat? Ruim twee duizend sigaretten, een sigaretten-bon en f 30,—.

Wij zullen de buit spoedig verdelen en des- kundig aan de militairen verzenden. Voor het verzenden van de sigaretten hebben wij nog enkele blikfles (zgn. tins) nodig. Wie heeft er nog staan? Ze kunnen ingeleverd worden bij Mei. Groeneweg, afdeling So- ciale Zaken.

Nummer 125

# het V.D.H-tje

15 Mei 1948

WEEKLIJKS NIEUWSBLAD VOOR HET PERSONEEL - VAN DER HEEM N.V. - DEN HAAG - HOLLAND

Radio- en Stofzuigerfabriek: **Maanweg - Den Haag**  
 Motorfabriek: **Abstederdijk - Utrecht**  
 Rijwielfabriek De Kroon: **Laakweg - Den Haag**  
 Verkoopkantoor: **Maanweg - Den Haag**

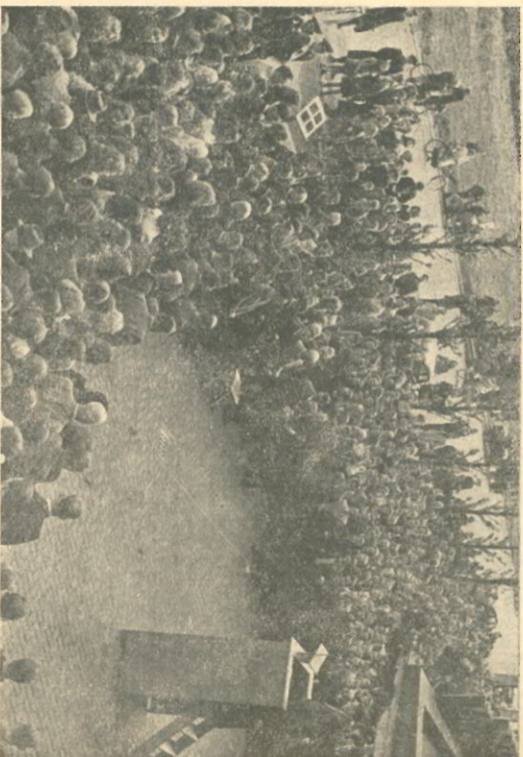
## DE BEVRIDJING HERDACHT en medewerkers gehuldigd

5 Mei 1948 was het 3 jaren geleden dat Nederland van het Duitse juk verlost werd. De Directie heeft daar aanleiding in gevonden op die dag een plechtige herdenkingsbijeenkomst te houden met het gehele personeel werkzaam in het complex Maanweg.  
 Staande op het voorplein met op de houtpilaan de klapperende driekleur, op de Maanweg een harmonie-kapel en luisterend naar de belevenissen van een bedrijf en personeel gedurende de bezetting, maar vooral tijdens de hongere-winter, kost het ons moeite te realiseren dat het al bijna 9 jaar geleden is dat de wereldbrand uitbrak, die ons ook zou teisteren.

- September 1944 Dolle Dinsdag. Voorbarige vredege over aanstaande bevridding.
- November 1944 Razzia's in Rotterdam en Den Haag.
- Januari 1945 Verplichte aaneelding voor alle mannen.
- Maart 1945 Bombardement Bezijden- hout.

Dingen die wij nooit zullen vergeten, omdat wij er zo nauw bij betrokken waren, dat ons leven en dat van de onzen op het spel stond. De honger waarde rond in W.-Nederland en het kostte veel moed en zelfbeheersing om in die tijd nog te denken aan anderen, aan de fabriek, dat gebouw aan de Maanweg met machines, gereedschappen en grond- stoffen, waar straks het herstel van zou moeten uitgaan.  
 Het is de onvergankelijke verdienste van velen onzer geweest, dat zij in die moeilijke jaren niet uitsluitend aan zichzelf of hun gezin gedacht hebben, doch met alle ge- veren, die daaraan verbonden waren, werkten voor hun bedrijf, hun collega's, hun stad- genoten.

Ons bedrijf heeft de oorlog doorstaan onder eigen leiding en heeft kans gezien zich, dank zij de handigheid, de moed en de diertheid van vele medewerkers, te handhaven als een industrie waar de Duitsers maar bitter wei- nig plezier van hebben gehad.  
 Als radio- en stofzuigerfabriek was ons be- drijf uitermate geschikt om te passen in het productieplan van de heren Todt en Speer. Als men ons echter in 1940 verteld had, dat de oorlog tot 1945 zou duren en VDH in 1944 nog steeds radiotoestellen en stofzu- gers zou maken in plaats van uitsluitend oor- logsmaterieel, zou niemand dit geloven.  
 Nochtans is het zo gebeurd. Welbezien was het een grote samenzwering om de Duitsers geen kans te geven ons bedrijf te gebruiken voor hun doeleinden, een samenzwering waarbij wij uiterst voorzichtig te werk moes- ten gaan om te voorkomen dat men argwaan zou krijgen en ons een Vervaller op het dak zou sturen.



De mannen en vrouwen, die daarbij persoon- lijk risico liepen zijn daarvoor gehuldigd. Zij hebben die hulle verded, evenals het fraaie wandbord van Deltis blauw aardewerk, dat aan 75 personen is uitgereikt en hun woningen sieraad. Dit bord is versierd met de oranjeboom en oranjeappels, in het midden een gestyleerde voorstelling van de Militaire Willemsorde, bevattende de woorden: Voor Moed, Beleid en Trouw.

De heer L. W. van der Heem beëindigde zijn toespraak met de woorden: „Bij de bevridding stond ons gebouw onbeschadigd. Fier konden wij de Hollandse driekleur laten waperen. Het grootste deel van ons matri- neperk was gereed, onze mensen ondanks honger en gevaren voor het grootste deel- endoor gekomen en thans weer in goede welstand. Onze fabriek uitgebreid met Utrecht en de Nederlandse Kroon Rijwielfabriek, thans bijna 1700 man personeel tel- lend. Als wij alle gevaren, die ons omringd hebben, alle ellende, waarin ons volk en ons personeel verkeerd hebben, alle teleur- stellingen, die ieder van ons tijdens en na de

oorlog hebben ondervonden, in aanmerking nemen, moeten wij toch geluigen van grote dankbaarheid.“  
 Die dankbaarheid werd gedemonstreerd door nieuwe uniformen en met flonkerende schel- labomen pralend, de VDH-mars liet horen. „Doch“, besloot Hr. Leo zijn rede, „ik zou geen goed vaderlander zijn, wanneer ik deze plichtigheid niet bestool met woorden van hoge waardering te wijden aan Hare Majes- teit onze geëerbiedigde Koningin, die ge- durende 50 jaren ons volk tot voorbeeld is geweest van moed, beleid en trouw.  
 Zij viert dit jaar haar gouden regeringsjub- leum en ik spreek hier gaarne de hoop uit, dat het onze Landsvrouwe gegeven moge zijn nog vele jaren in goede gezondheid ons volk voor te blijven gaan.  
 Thans wil ik deze bijeenkomst sluiten met het verzoek aan het muziekkorps voor ons het Wilhelmus te spelen.“  
 Hiermede eindigde deze plichtigheid, waarin op waardige wijze de strijd van VDH werd herdacht.

Van alles wat



**GROEN EN BLOEMEN** IN DEN HAAG clique Haags Dagblad  
bent U al naar het Zuiderpark geweest?

**BELANGRIJKE HIVO GEBURTENISSEN**

Zaterdag 22 Mei, 3 uur n.m., wordt in het Hivo-gebouw, Moltenstraat 20, een tentoonstelling geopend van werk van de Hivo-tekencursus.  
De leider van de tekencursus, de heer J. Holland, zal hierover iets vertellen en leerlingen van de delectatie-cursus o.l.v. mevrl. Lili van Haghe, zullen voordragen.  
De toegangsprijs bedraagt f 0,10, ten bate van het Hivo-bouwfonds. Het behoort een interessante middag te worden. De tentoonstelling is geopend van 22 Mei-4 Juni op Maandag, Woensdag, Donderdag en Vrijdag, overdag van 9-5 uur en op Maandag- en Vrijdagavond van 8-9 uur.  
Gaai u eens kijken?

**23 Mei, 10 uur v.m., Odeon-Theater.** Het Hivo-ballet met Nelly en Alfred Hillman Plano-begeleiding en soli door Anja Verburg-Bohne. Mede toegankelijk voor buitengewone leden. Toegangsprijs f 0,50. Kaarten verkrijgbaar aan de bekende adressen.  
Het programma vermeldt om vier delen uit de Peer Gynt-suite, een prachtige suite van Rachmaninoff, een Spaanse suite van Albeniz, een gezellige polka van Strauss en een echte Oud-Hollandse Boerenbrulof van Siep.  
VDH'ers, geeft het hardwerkende Hivo-ballet blijk van uw belangstelling. Zij zijn het waard en u zult er geen spijt van hebben.  
**Houders van kaarten opgelet!**  
Donderdag 27 Mei, 8 uur, n.m., Kon. Schouwburg.  
Tweede toneelvoorstelling van serie B (uitverlocht).

De Haagse Comedie speelt „Opened by censor“ door A. den Hertog. Medespelenden: de dames Ida Wasserman, Coba Kelling, Caro van Eyck, Annie van Duijn en de heren Paul Steenberg en Theo Frenkel.  
13 Juni, 10 uur v.m., City-Theater. Filmvoorstelling.

**ALWEER DE TELEX**

Deze week verscheen een voorlopig telexvoorschrift, dat in het begin van de volgende week aan alle belanghebbenden zal worden toegezonden. Het is tevens op de normale uitleenvoorwaarden in de bibliotheek verkrijgbaar.  
Wij lezen hierin o.m., dat de telex zeer zeker niet dient voor ieder berichtverkeer met Utrecht v.v. Dat zou te kostbaar zijn. Niet heel dringende boodschappen kunt u met pollood op een concept-memo schrijven, en in een boodschapsenveloppe stoppen, die dagelijks per auto naar en van Utrecht gebracht wordt. Belangrijker mededelingen, die niet dringend zijn, worden schriftelijk in een getypt memo vastgelegd en eveneens per boodschapsdienst verzonden. Van ieder bericht krijgt u een copie, dat u in uw archief kunt opbergen.

**VERBODEN TE ROKEN**

Roken is in onze fabrieksafdelingen verboden. Dit is allen bekend. Toch komt het nog voor, zelfs nu onlang in zo brandgevaarlijke afdelingen als de Nabewerking en de Houtfabriek.  
De beide overtreeders zijn toen op staande voet ontslagen.  
Dit kon in de gegeven omstandigheden in die gevaarlijke afdelingen niet anders.  
Doordat er zeer bijzondere bijkomende omstandigheden waren, heeft de Directie, in overleg met de bedrijfsleiding, in deze twee gevallen nog genade voor recht laten gelden in zoverre, dat beide personen later gelogenheid kregen opnieuw te solliciteren.  
Ook bij heraanmelding bleef voor hen het nadeel, dat aan het vertregen ontslag nu eenmaal verboden is, bestaan.  
Indien zich echter nog eens een overtreding van het rookverbod voordoet, zal weer onmiddellijk ontslag volgen, doch dan zonder kans van heropnemings.

De bedrijfsleiding is voor alle maatregelen van veiligheid verantwoordelijk en moet dus straf de discipline handhaven. Als boeten en schorsing niet voldoende gebleken zijn, welnu, dan tenslotte door het scherpste middel: ontslag.  
Wij nemen aan, dat deze waarschuwing voor iedereen voldoende zal zijn.

**NIUWS VAN DE**



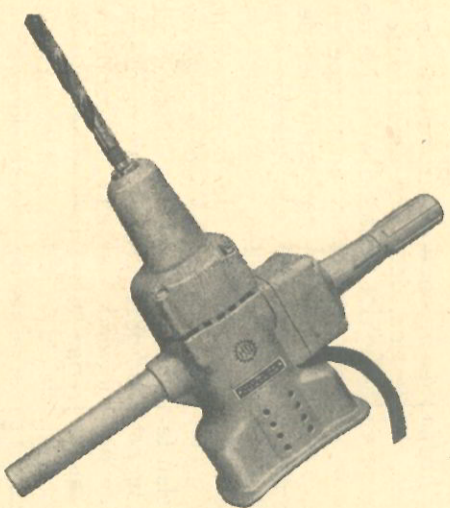
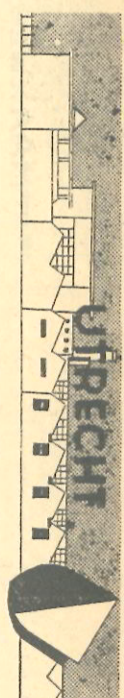
**DE KROON**

Er werd...  
een halve week in blijde verwachting geleefd van hoog baltlands bezoek, dat uiteindelijk niet op kwam dagen.  
naar aanleiding van dat verwachte bezoek eens grondig opgeruimd en schoongemaakt, wat wel nodig was ook.  
door Hr. Caron polshoogte genomen voor opstelling van de nieuwe Gardner compressor, nog even doorblijven en hij staat er. Dit is trouwens wel nodig ook, want de oude dreigt zijn laatste adem elk ogenblik uit te blazen.



Een  
snap - shot  
van de  
herdenkings-  
bijeenkomst

**NIEUW TYPE HANDBOORMACHINE**

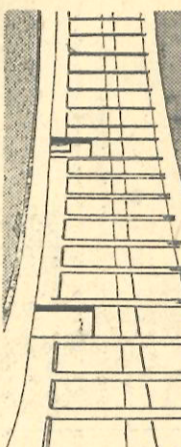


Enige weken geleden ontving Stokvis te Rotterdam de eerste partij HBM 151. Dit is weer een nieuw type handboormachine, die toegevoegd is aan de reeds bestaande reeks en wel voorlopig het grootste type, dat de fabriek Utrecht voor de binnen- en buitenlandse industrie gaat vervaardigen.  
De grootste boordiameter is 15 mm en het afgegeven vermogen bedraagt 200 watt, terwijl de machine zodanig is ontworpen, dat dit vermogen continu kan worden afgegeven zonder dat de wikkelingen van rotor en stator de door de keur-instanties voorgeschreven maximale temperatuurstijging overschrijden en ook de andere delen, zoals collector en schakelaarcontacten, aan de temperatuurschommelingen voldoen.  
Naast deze eigenschappen, die onze afnemers een machine garanderen, die zelfs bij veelvuldig en zwaar bedrijf zijn dienst niet weigert, waren er twee eigenschappen, die reeds op de Jaarbeurs de aandacht van velen hebben getrokken: de betrekkelijke geruisloosheid van een machine met een dergelijk grote transmissie en het uiterlijk.  
De eerste eigenschap is vooral te danken aan de metaalwaren van de fabriek Den Haag, waar de heer De Gruyter en zijn technische staf de tandwielen voor het transmissiehuis vervaardigt.

**Een dankwoord van Els**

Hartelijk dank voor de mooie stoffelijke verassingen, mij geschenken en het meer dan vriendelijke en liefdevolle omgang in het VDH-tje. Oprecht dank ik allen zonder uitzondering voor de alom ondervonden medewerking, waardoor het mij gemakkelijk was ons „aller zaak“ te dienen, zoals het behoorde. Ik zal steeds de prettigste herinnering aan deze jaren bewaren. Het ga u allen goed tot in lengte van dagen.  
ELS

**DE KROON**



Bij de collectieve Arbeidsvereenkomst in de Metaalnijverheid wordt bepaald, dat bedrijven, die rijwielen vervaardigen onder de bepalingen van deze overeenkomst vallen.  
Dit is de reden waarom bij de Nederlandse Kroonrijwielfabriek N.V., andere voorwaarden gelden dan bij de fabrieken van Van der Heem N.V., waarop deze C.A.O. niet van toepassing is.  
Aangezien de arbeidsvoorwaarden in de metaalindustrie voortdurend veranderend worden, ontstaan er steeds verschillen tussen

**Geschreven portret**

Bleek van neus, altoos koud is toch heus niet van hout. Personeel is haar baan, nooit te veel op te staan. Werkt te zaam met haar chef voelt voornaam, heeft wat lef. Stem als zij, woont in hoek lacht steeds blij tot bezoek. Wie zij is? Denkt eens door, Raadt niet mis, Ze zit vóór.

**Weest zuinig op alle boeken**

**Onze boekenkringen**

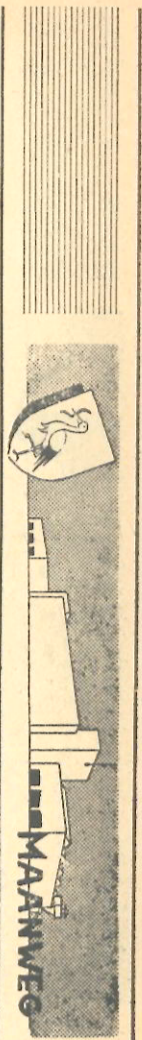
Vijf maal zijn de boeken inmiddels van eigenaar verwisseld. De contributie wordt op tijd betaald en de boeken op tijd doorgegeven. MAAR... de behandeling van de boeken lijkt nog nergens op: Vingervatdrukken, zwarte kalfen, e.d. zijn de resultaten die een steekproef opleverde.  
Komt lezers, zoudt u uw eigen boeken ook zo behandelen? Neen toch, welnu, een van deze boeken wordt uw eigendom.  
Wenst u een keurig boek te ontvangen, weest dan zuinig op alle boeken!

**Burgerlijke Stand**

Geboren: Helena Cornelia, dochter van J. M. Looze-koot, afd. Montage, op 4.5.1948.  
Maria Petronella, dochter van G. v. d. Linden, afd. Stamperij, op 3.5.1948.  
Gehuwd: W. Pel en mej. P. J. Agterberg, afd. Montage, op 13.5.1948.

**Rijwielfabrieken onder C.A.O. metaalnijverheid**

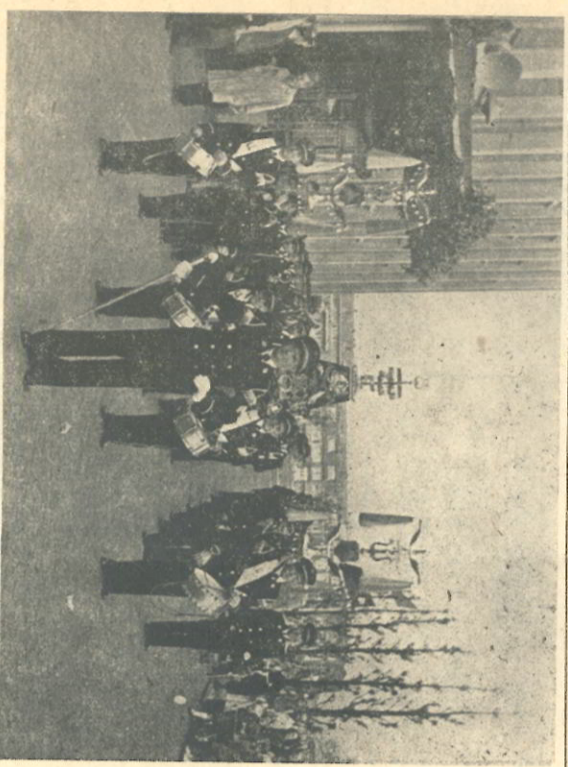
de regelingen bij de Kroon en die bij Van der Heem N.V.  
Een van de belangrijkste wijzigingen is die van 1 Augustus 1947, waarbij o.a. een Fonds Voorbereiding van een Pensioenvoorziening werd opgericht. Volgens deze bepalingen moet van iedere mannelijke arbeider bovendien 18 jaar voor dit fonds wekelijks een bedrag van f 1.- van het loon worden ingehouden. De werkgever moet ook f 1.- betalen en dit samen met de bijdrage van de arbeider op diens rekening bij het fonds storten. Dit betekent dus, dat iedereen f 2.- per week spaart voor het later op te richten Pensioenfonds. Het gevolg hiervan was, dat met ingang van Augustus het personeel van de Kroon geen lid meer kon zijn van het van der Heem spaarfonds, zodat na die datum geen bedragen meer op hun spaarfondsrekening worden bijgeschreven. Van deze



## De vrije-tijdsbesteding zeer geslaagde avonden

Wat doet u in uw vrije tijd? luide de vraag, die De Kern ons stelde. Het antwoord werd deze week gegeven door de inzenders van de tentoonstelling, de toneelspelers, muzikanten en de Kernleden zelf. Men vraagt zich af waar het enorme succes, dat deze avonden hadden, aan toe te schrijven is; drie avonden lang een uitvoerige koochezaal en nog moesten velen te leugesteld worden. Was het toneelstuk, de goochelaar, of de film hier debet aan? Hoe het ook zij, de belangstelling was weldadig groot, en alle medewerkers hebben zich op verdienstelijke wijze van hun taak gekweten.

De goochelaar Boddin (huisvestingsmagazijn) verbaasde de zaal door zijn vingervlugheid, fantasie en moed, culminerende in het inslikken van een griezelig grote degen; Van der Poel (Gereedschapmakerij) met zijn orkest wekte herinneringen aan Hawaii en de toneelgroep toonde met de klucht van de jas niet te hoog gegrepen te hebben. Van dit toneelstuk hebben allen veel plezier gehad, niet alleen omdat men alle acteurs kende en er dus een aparte beking van uitging



ONS «HUISORKEST» FORUM HADRIANI in nieuwe uniformen en met schellabomen.

### Spreekuur Haagse Kern

As. Maandag houdt De Kerk spreekuur in wachtkamer 2 (begane grond). Aanwezig zijn: Te pauze: Hr. Vreeken. Hr. De Gryte. Hr. De Simonis. Mej. van Thielen.

De heer Glaudemans, chef van de meubelmontage vierde zijn 12½-jarig huwelijksfeest, reden voor de houtvleugel om hem met een geschenk te vereeren.

### Waar gaat U heen?

Als u de fabriek tijdelijk verlaat moet u een verlofbriefje afgeven, waarop staat waar u heen bent. Degenen die geen verlofbriefje behoeven te hebben dienen de portier wel mede te delen waar zij heengaan. Dit is nodig, omdat de portier bij vraag naar deze personen kan mededelen waar zij te bereiken zijn.

### Burgerlijke Stand

**Geboorten:**  
Helena Cornelia, dochter van J. M. Looze-koot, ald. Montage, op 4.5.1948.  
Maria Petronella, dochter van G. v. d. Linden, ald. Stamperij, op 3.5.1948.  
Wim, zoon van H. W. Metselaar, ald. Nabewerking, op 6.5.1948.  
Johanna Petronella, dochter van D. Letsch, ald. Meubelmakerij, op 10.5.1948.

**Verloofd:**  
H. Grote Gansey, ald. Methodendebureau en mej. J. Habers, op 17 Mei a.s.

**Gehuwd:**  
Mej. C. E. Hagendijk, ald. Montage, met P. A. v. d. Berg Jr., op 19.5.1948.  
W. Pel en mej. P. J. Agterberg, ald. Montage, op 13.5.1948.

### Het Oud-archief is vol

Helaas kan mej. Smit de stroom papier naar het oud-archief niet meer werken. Er is geen plekje over, waar zij nog een doos zou kunnen bergen. Het uitbreidingsplan verkeert gelukkig in een vergevorderd stadium en zij hoopt u spoedig te kunnen berichten, dat uw dossiers weer welkom zijn. Tot zolang dus geduld!

### Er werd...

In de afgelopen weken hard gewerkt door vele medewerkers/sters aan de Bonte-avond en de Vrije-tijd-tentoonstelling. Alle medewerkenden apart te bedanken is voor de Haagse Kern een onmogelijkheid. Daarom vanaf deze plaats onze hartelijke dank voor uw gewaardeerde hulp. U hebt getoond, dat door spontane medewerking in korte tijd bergen werk verzet kunnen worden.

Er werd tijdens het noodweer van deze week een aantal van onze pas geplante boomjes weggespoeld.

In de kelder van het Nabewerkingsgebouw dreigde een watersnood die met inzet van alle krachten bedwongen kon worden. De stroomvoorziening werd gestakt, de noodverlichting brandde, in de fabriek werd het stil.

### Foto van de I.V.I.O cursus

Foto's van de I.V.I.O-cursus zijn te zien en kunnen besteld worden bij mej. Groeneweg, afdeling Sociale Zaken.  
Prijsformaat:  
7½ x 10½ cm ..... f 0,35  
9 x 12 cm ..... .. 0,60  
12 x 18 cm ..... .. 1,10

# LOTTERIJ COURANT

VOORBURGSE HARMONIE KAPEL  
„FORUM HADRIANI“

UITGEGEVEN TER GELEGENHEID  
VAN DE  
GROTE JUBILEUM LOTERIJ  
OUD-VOORBURG

## De harmonie komt met muziek en loten

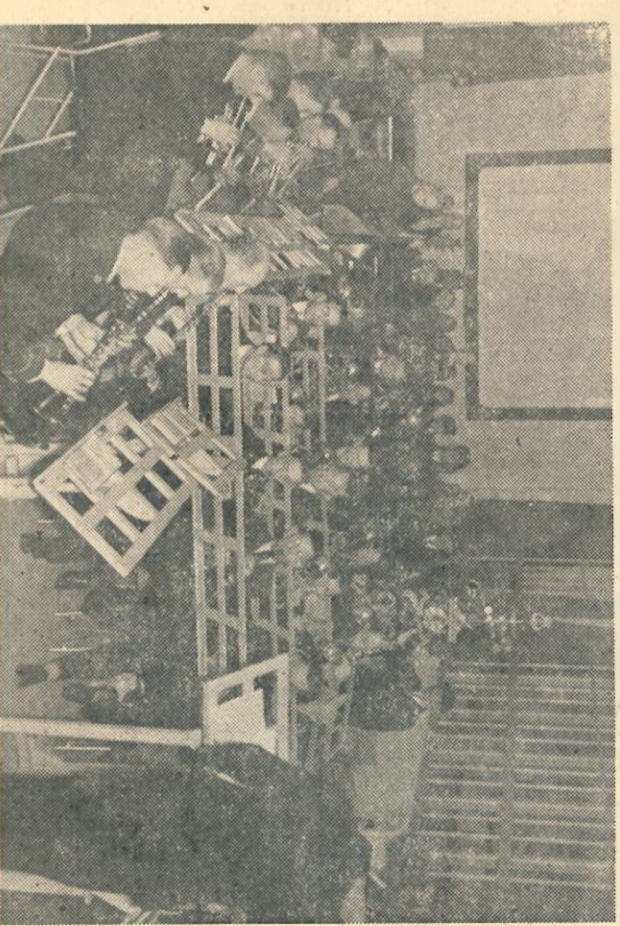
Forum Hadriani, de Voorburgse harmoniekapel die al 52 jaar bestaat en die zo'n grote plaats inneemt in het hart van alle Voorburgers, is — net als wij allen — niet zonder kleerscheuren uit de oorlog gekomen. En net als overal, is ook hier een krachtige wederopbouw-actie ingezet. Wat het muzikale gedeelte betreft is men daar wonderwel in geslaagd. Het orkest heeft een grotere bezetting dan ooit, de geest onder de leden is voortreffelijk en de muziek die men maakt een harmonie uit de ere-afdeling waardig.

Wat nog niet in orde is: het materiële gedeelte. Muziek, instrumenten, lesgeelden en uitrusting, dit alles deed een zo groot beroep op de berooide kas, dat men geld moest lenen want, Forum Hadriani maakt wel rijke muziek, maar is niet rijk aan guldens.

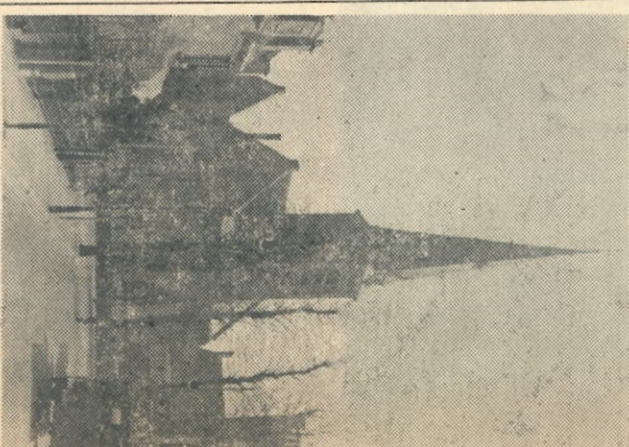
De gevoelens van de burgerij kennende, was het bestuur van mening dat een geldinzameling alleen al voldoende zou zijn om de benodigde gelden bijeen te brengen; dat men dit niet doet, doch een loterij organiseert is omdat men ieder die geld bijdraagt de kans wil geven een der fraaie prijzen te winnen. Die prijzen zijn de moeite waard: radiotoestellen, fietsen etc. ter waarde van ruim twee duizend guldens. Een deel daarvan is geteald in de etalage Parkweg 74c.

Voorburgers, deze loterij moet slagen. Forum Hadriani heeft in tientallen jaren geen beroep op de burgerij behoeven te doen, omdat men zichzelf wist te helpen, maar nu de oorlog zulke bressen heeft geschoten moeten allen helpen. Het is toch juist een van de typische Voorburgse instellingen zo'n gezellige harmonie die al onze feestten opluistert. Wat hier in 52 jaar werd opgebouwd, mag niet verloren gaan.

Daarom, koopt een of meer loten. Forum Hadriani maakt het U gemakkelijker. De harmonie zal in de komende weken wijk voor wijk bezoeken en tijdens deze muzikale rondwandeling zullen de loten te koop worden aangeboden. Als de harmonie bij U voor de deur komt, trek dan Uw beurs en maak het royale gebaar waardoor U de Voorburgse harmonie Forum Hadriani steunt.



De harmonie tijdens een der repetities



Er is een tijd geweest dat de Kaminetaten nog achter de konijnjes aanhielden, zo omtrent de plaats waar nu de Kerk van Voorburg staat. Daarna kwamen de Romeinen die hier hun Forum Hadriani bouwden, genoemd naar Keizer Hadrianus (117-138 n. Chr.). De Kaminetaten zijn verdwenen; hun nazaten spelen wellicht thans in de harmonie, de Romeinen wonen weer in Rome en de konijnjes liggen bij de poelier in de Heerenstraat. De naam Forum Hadriani is blijven bestaan en glorieus is de naam van onze harmonie-kapel: A. propoos: U hebt toch al loten?

### LOTENVERKOOP

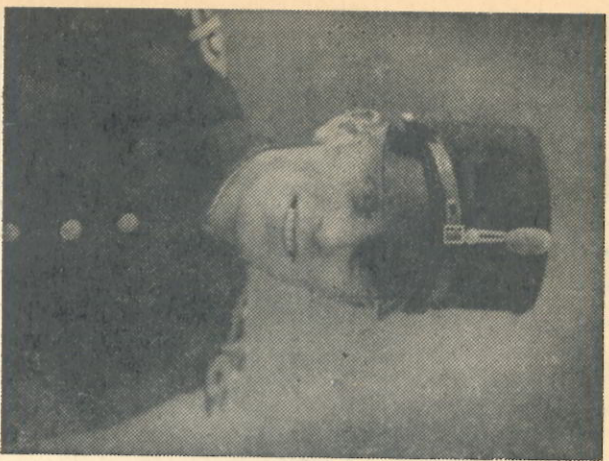
De loten zullen worden verkocht:  
1. door leden, medewerkers en vrienden van Forum Hadriani.  
2. op de adressen waar dit door een raambijlet wordt bekendgemaakt.  
3. door Forum Hadriani zelf tijdens de rondwandeling met muziek.

### Adressen:

1. W. J. VAN RENNSSEN, Sigarenmagazijn, Heerenstraat 193, Voorburg.
2. L. M. LUIJENDIJK, Sigarenmagazijn, Prinses Mariannelaan 286, Voorburg.
3. P. H. WIJMER, Boekhandel, Oostelinde 89, Voorburg.
4. A. J. VAN DIJKHUIZEN, Levensmiddelenbedrijf, Damsgatstraat 27, Voorburg.
5. W. GRAMSMA, Coiffeur, Parkweg 93, Voorburg.
6. M. P. PELLEN, Rijwielhandel, Van Naeltwijkstraat 209, Voorburg.
7. F. LINSCHOTEN, Wijnhandel, Van Arembergelaan 86, Voorburg.

# 52 JAREN

de geschiedenis der harmonie



J. Zonneveld, directeur van Forum Hadriani, begon zijn carrière als solotrompettist en violist. Hij speelde o.m. in de Groningse Orkest Vereniging onder leiding van Cor Kuyler, daarna in de stafmuziek van het 1e regiment infanterie te Assen. Vandaar ging hij naar de Koninklijke Militaire Kapel waar hij onder leiding van Walther Boer solo-bugellist werd. Hij studeerde harmonieleer bij D. Bandel, onderkapelmeester van de Koninklijke Militaire Kapel en is ook nu nog aan de K.M.K. verbonden.

## 10.000 LOTEN

Tien duizend loten is een heleboel, hebben de organisatoren gezegd en daarbij bedenkelijk gekoken. Tien duizend loten is inderdaad een heleboel, maar niet voor een gemeente als Voorburg met ruim dertigduizend inwoners die allen hun harmonie en warm hart toedragen en allen bereid zijn Forum Hadriani te helpen. Als helpen betekent: „iets geven“, dan is er een fraaie wisselwerking. Voorburg's burgerij die blijmoedig haar geldens geeft en aan de andere kant Forum Hadriani dat daarvoor loten en muziek levert. Loten nu, muziek is het verleden, het heden en de toekomst. Deze wisselwerking brengt de loterij op een gezonde basis. Wij Hollanders zijn niet gierig, doch met ons geld smijten doen wij al evenmin. Daarom is een loterij het middel bij uitstek om geld in te zamelen. En dan rekent het bestuur erop, dat elke Voorburger zich in de komende weken eens op financiële draagkracht taxeert.

### LOTERIJ-MARS.

De gemeente Voorburg is verdeeld in een aantal wijken. Forum Hadriani zal die wijken bezoeken, daar een concert geven en tijdens dit concert zal huis aan huis verkocht worden. Wie dan nog geen loten heeft, zal bij het horen van de fraaie muziek jilings zijn geldens te voorschijn halen en loten kopen en wie wel loten heeft, wellicht dat die zich laat verleiden nog een kansje te wagen. **Eerste prijs een radio van 575 gulden, lang niet mis!**

De statuten van de Harmonie-kapel Forum Hadriani vermelden als artikel 1: „De vereniging, genaamd Harmonie-kapel Forum Hadriani“, opgericht 1 Mei 1896, door Z.K.H. Prins Albrecht van Pruisen, Mr. H. V. C. baron van Tuyll van Serooskerken, Mevr. de wed. J. A. Vriese, L. E. Hekmeijer, J. Dolman, J. Bleuland van Oordt, stelt zich ten doel de beoefening van muziek, het houden van uitvoeringen in het openbaar en bij feestelijke gelegenheden, en tevens het onderhouden van vriendschap onderling.“

Wat de overige 17 artikelen betreft, alsmede het Huishoudelijk Reglement, dat o.m. vermeldt, dat de leden op straffe van 10 ct. boete gedurende de uitvoering niet mogen roken, of zich misdragen, doet weinig ter zake, want het doel van de harmonie: „de beoefening van muziek etc.“ wordt door dit artikel 1 voldoende uiteengezet. De vooraanstaande Voorburgers die 52 jaren geleden het loffelijke initiatief namen, zijn allen dood en ter ziele.

De harmonie die zij oprichtten heeft in de 52 jaren van haar bestaan twee oorlogen over zich heen laten gaan, de structuur van de gemeente wijzigde zich sterk, er waren jaren van opgang doch ook van neergang, en er was zelfs een tijd dat de ondergang dreigde. Doch telkenmale stak Forum Hadriani de kop weer op en blies men enthousiast verder.

Dit enthousiaste blazen is tekenend voor de harmoniekapel, ook nu, want Forum Hadriani (welke muziekvereniging kanbogen op zo'n historische naam), blaast nog steeds met veel ijver en bekwamheid en is dank zij de nauwe zette naleving van de doelstelling (de onderlinge vriendschap) een der vooraanstaande harmonieën van Zuid-Holland, die speelt in de hoogste klasse die een harmonie kan bereiken: de superieure of ere-afdeling. Dat mag men niet gering schatten. Een vereniging die dit bereiken wil moet eerst achterenvoigens de 4e, 3e, 2e en 1e afd. uitmuntendheid en men moet in zijn afdeling een eerste prijs behaald hebben alvorens promotie naar een hogere klasse mogelijk is. En Forum Hadriani zit in de allerhoogste afdeling: de ere-afdeling. Tot wederzijds genoegen al betekent het voor de leden voortdurend oefenen en studeren om op peil te blijven of nog hoger te komen.



TAMBOERS

Geen enkel concours mag mistukken. De ouden onder ons weten nog wel hoe voor de eerste wereldoorlog het muziekleven in Nederland bloeide. Er waren muziekverenigingen te over. De eerste wereldoorlog heeft geen goed gedaan. Vele werkende leden werden in militaire dienst geroepen, zoveel dat Directeur Veerman zijn



KLARINETTEN

Zo kon het gebeuren dat in Forum Hadriani toen een kern van ijverige leden ontstond met daaromheen een nucleus van trouwvolkomen passie.

Aan het paardemiddel dat men toen toe-paste hebben de oudere leden nog steeds prettige herinneringen. Men ging naar het concours te Hoek van Holland met de kern van 21 trouwe leden en behaalde daar niet minder dan 6 prijzen, welk succes de lauven zodanig inspireerde, dat van toen af de ijver weer het gewenste peil bereikte. In 1929/30 werd het orkest, dank zij de hulp van de ere-voorzitter, de heer H. Burgerhout, in uniform gestoken en kwam er een vaandel. Dit was werkelijk een gebeurtenis van de allerhoogste betekenis, want hierdoor veranderde Forum Hadriani van een gewoon dorpsorkest in een eersterangs harmonie die keuring geuniformeerd voor de dag kwam. Die uniformen hebben 20 jaar dienst gedaan, hetgeen een lange levensduur is, en het mooie is er dus allang af. Tijdens de tweede wereldoorlog heeft het ereld Slinger, bij wien de uniformen bewaard werden, nog moeite genoeg gehad om ze uit de grijp-grage handen van de Duitsers te houden. Bij een huisschoon kostte het hem al zijn overredingskracht, doch het lukte.

Het ging Forum Hadriani sinds de uniforming dus voor de wind en alle Voorburgers waren maar wat trots op hun harmonie, de tweede wereldoorlog bracht de grote ommekeer. De enige muziek die toen op straat verscheen was die van de Duitsers of de W.A. Forum Hadriani moest haar bestaan in het verborgene zien voort te zetten. Uitvoeringen mochten niet worden gegeven, want men was geen lid van de Kulturkamer geworden, de leden werden verspreid door Arbeids-einsatz, krijgsgewangenschap of verandering van werkkring. Vijf jaren lang, lang genoege om een harmonie volkomen ten gronde te richten.

Dat dit niet gebeurd is, dankt men aan de hechte vriendschap die de leden, indachtig artikel 1 van de statuten, bleven onderhouden. De egestelling Forum Hadriani bleef behouden. Toen dan eindelijk de bevrijding kwam en men de balans opmaakte, was die al somber genoeg. Men moest vrijwel van voren af aan beginnen met als enige hulpmiddel de onderlinge vriendschap van de overgebleven leden.

Instrumenten waren geroofd of verdwenen, muziek eveneens, muzikanten verspreid naar alle windstreken, leger en marine deden een beroep op de jongelui, het repetitielokaal in gebruik als distributielokaal van de gemeente Voorburg, waarbij de overgebleven leden

# UW NAAM IN HET EREREGISTER

(als U minstens 25 loten koopt)

Er is meer: de loterij omvat 10.000 loten en dat is een heleboel. Zoveel dat Forum Hadriani handen tekort komt om loten te verkopen. Hier is nu Uw kans gelegen om als lid-begunstiger te worden ingeschreven in het ere-register der vereniging.

Degene die een boekje van 25 loten koopt (bij een der verkoopadressen) en deze loten zelf houdt of verkoopt onder vrienden, kennissen, familieleden of waar dan ook, wordt ingeschreven in het ere-register van Forum Hadriani met alle muzikale voordelen van dien.

Wij waken alle Voorburgers die deze loterij willen helpen doen slagen op om zich tegen betaling te voorzien van een boekje loten en deze aan de man te brengen.

Zo steunt U Forum Hadriani, hebt een goede kans op een der kostelijke prijzen en zorgt er mede voor dat Forum Hadriani de muziekkapel die ons Voorburgers dierbaar is, in volle glorie kan blijven voortbestaan.

## 52 JAREN (vervolg van pag. 2)



KOPERBLAZERS

stonden voor geen gemakkelijke taak. Maar Voorburg heeft zijn harmonie gehoord, zij het in combinatie met de overgebleven van een andere muziekvereniging, men rukte uit bij de vele bevestigingsfeesten die er werden gehouden, in goeie harmonie en met volledijs succes. Voorburg luisterde met welbehagen naar de vrije klanken uit de Voorburgse instrumenten.

Forum Hadriani durfde het zelfs aan bij gelegenheid van het 50-jarig bestaan op 1 Mei 1946 een marsconcours te organiseren dat schitterend slaagde en weer een deel van de oude luster herstelde. In tussen was deze viering een zeer sobere; daar waren de tijds-omstandigheden niet naar.

In Voorburg bloeit het muziekleven als nooit tevoren; dat is een verheugend verschijnsel, want de tweede wereldoorlog heeft elders aan de bloei van dit leven geen goed gedaan.

Vooraf in de grote steden moeten de harmonieën vechten voor hun bestaan; de stad biedt veel gelegenheid tot passieve ontspanning, de jongelui hebben te weinig enthousiasme om zich met hart en ziel aan het verenigingswerk te geven. Dit in tegenstelling met de kleinere plaatsen, waar de onderlinge band veel hechter is.

Bij Forum Hadriani haat de animo niets te wensden over. Het bestuur is volijverig en weet de leden te bezelen met lieftde voor hun vereniging en de muziek, dit laatste in nauwe samenwerking met de bekwame Directeur, de heer J. Zonneveld.

Deze directeur, zelf lid van de Koninklijke Militaire Kapel, is niet alleen een bekwame musicus, doch ook een goed paedagoog die zijn mensen tot zeer goede prestaties weet te brengen. Hij is veelzijdig doch juist daarom gezien.

De muzikale bloei van Forum Hadriani mag ons niet stilzittigend doen veronderstellen, dat het met de financiële bloei ook wel in

# DE LOTERIJ

Het doel van de loterij is Forum Hadriani aan de benodigde gelden te helpen om haar uitrusting te kunnen aanvullen, herstellen en waar nodig vernieuwen, en de schuld te delgen die zij tengevolge van de oorlog heeft.

De loterij is officieel goedgekeurd door de Minister van Justitie bij beschikking no. 1993 dd. 7 April; zij omvat 10.000 loten à f 1.— per lot en heeft als prijzen: radiotoestellen, rijwielen, stofzuigers, verwarmingsdekens, strijkijzers, serviesgoed en luxe voorwerpen, alles tezamen een waarde van ruim twee duizend gulden.

De trekking zal geschieden in het openbaar ten overstaan van de Welfedelgestrengte Heer A. A. J. van Wieringen, notaris te Voorburg. Als voorlopige datum is vastgesteld 5 Juni 1948, doch de leiding van de loterij hoopt vroeger te kunnen trekken.

De prijzen zijn voor een deel geëtalend in de etalage Parkweg 74, te Voorburg. Zij blijven gedurende 12 maanden na trekking ter beschikking van de winnaars.

### Vertegenwoordigt.

Zorg dat dit zo blijft, help hen uit de nood, koop loten, zoveel als U goede herinneringen aan Forum Hadriani bewaart.

En spoor ook anderen aan Uw goede voorbeeld te volgen opdat Forum Hadriani, de Voorburgse harmonie die al 52 jaar bestaat, haar bestaan glorieus kan continueren.



KLARINETTEN EN SAXOFOONS

## WAT IS EEN HARMONIE KAPEL?

Velen zullen zich wel eens afgevraagd hebben wat nu eigenlijk een harmonie-kapel is. Het antwoord: „een aantal lieden dat muziek maakt“ is niet voldoende, want dat doet een mandoline-ensemble ook en met alle respect voor de mandoline-virtuozen, FORUM HADRIANI is toch heel wat anders. Forum Hadriani is een harmonie-orkest met houten en koperen blaasinstrumenten alsmede slaginstrumenten. Daardoor onderscheidt de harmonie zich van strijkorkesten (met houten strijkinstrumenten, o.a. viool, alt viool, cello, contra-bas), fanfare (met alleen koperwerk: o.a. trompet, bugle, piston, bariton en tuba) en het symphonie-orkest dat het meest volledig is en omvat: houten en koperen blaasinstrumenten, strijkinstrumenten, tokkel-instrumenten en slaginstrumenten. De harmonie-kapel FORUM HADRIANI heeft voor haar gente een grote omvang, nml. 48 man bezetting voor de blaasinstrumenten en verder tamboers, paukenisten, totaal zestig man.

# DE PRIJZEN

## om te wateranden

Forum Hadriani, dat gewend is goed voor de dag te komen, doet dit de traditie getrouw, ook in de loterij. Er zijn prijzen, kostelijke prijzen, die ieder verlokken een kansje te wagen. In deze tijd van goedenschaarste was het een heel probleem om een keurcollectie aan waardevolle prijzen bijeen te brengen, doch dank zij veler medewerking is de leiding van de loterij hierin op uitnemende wijze geslaagd.

De prijzen, er zijn er meer dan honderd, zijn van uiteenlopende aard, doch één ding hebben ze alle gemeen: zij zijn de moeite waard.

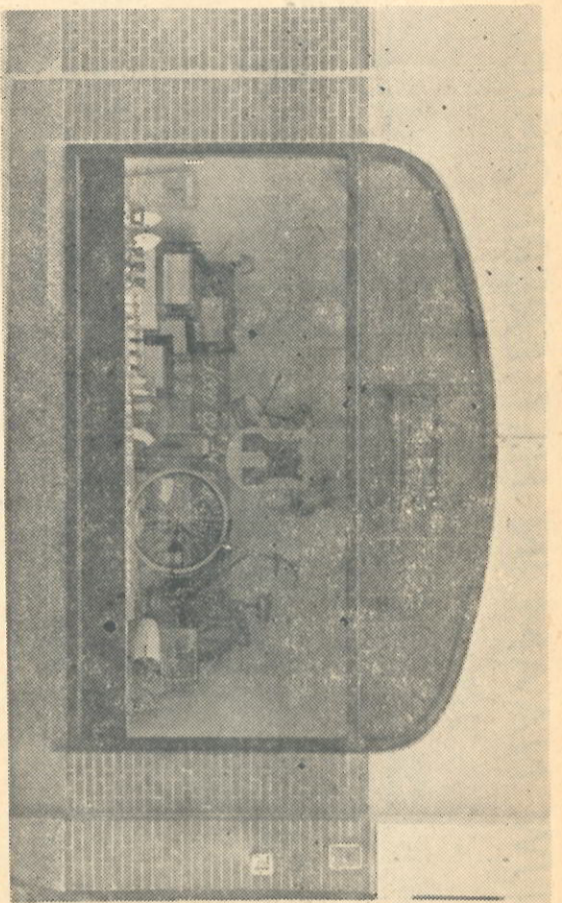
Welke moeite? De moeite van het kopen van loten met voor de koper de prettige gedachte dat hij zodoende niet alleen de Voorburgse harmonie metterdaad steunt, doch hem bovendien de kans biedt eigenaar te worden van:

De eerste prijs zijnde: een radiotoestel, type ERRES KY 477, winkelprijs vijfhonderd vijf en zeventig gulden, f 575.—

De tweede prijs is ook een radiotoestel en wel een van het type ERRES KY 466. Winkelprijs: drie honderd twee en negentig gulden vijftig cent — f 392,50.

De derde prijs is wederom een radiotoestel, van het type ERRES, KY 465, winkelprijs twee honderd tachtig gulden — f 280.—

De vierde prijs is een stofzuiger van het uitzonderlijk fraaie torpedomodel SZ 14. Winkelprijs honderd drie en veertig gulden — f 143.—



De prijzen in de loterij zijn vele, teveel om alle in de etalage aan de Parkweg 74c te kunnen worden tentoongesteld. Niettemin is er veel te zien, en ieder die ervoor staat zegt: "Wat een prachtige prijzen, ik doe mee." Natuurlijk doet U mee. Alle rechtgeaarde Voorburgers helpen Forum Hadriani, hetzij door zelf een of meer loten te nemen, hetzij door zich op te werken als verkoper en vrienden en kennissen te bewerken. Want, weet U, heel Voorburg moet meedoen om dit feest te doen slagen en hun orkest helpen. Per saldo is Forum Hadriani een tipisch Voorburgse instelling die wij niet gaarne zouden missen. "Hebt U al een lot genomen?" U neemt er meer! Goed zo.

De vijfde prijs is eveneens een stofzuiger, type SZ 13, met een winkelprijs van honderd drie en dertig gulden — f 133.—

De zesde prijs is wederom een kostbaar bezit, een heren- of damesrijwiel naar keuze. Winkelprijs honderd zes en twintig gulden — f 126.—

De zevende prijs is gelijk aan de zesde: een dames- of herenrijwiel naar keuze.

De achte prijs een artikel dat de meeste Hollandse huisvrouwen uit eigen ervaring nog niet kennen doch wat zich reeds snel begint in te burgeren: een elektrische zelfwrijver. Winkelprijs honderd zeventien en dertig gulden, f 137.—

De negende prijs is een elektrische verwarmingsdeken ter waarde van een en dertig gulden vijf en tachtig cent — f 31,85.

De tiende prijs, elk een elektrische babydeken, ter waarde van zes en twintig gulden — f 26.—

De elfde prijs, 15e, 16e, 17e, 18e, 19e en 20e prijs. Elk een elektrisch strijkijzer, winkelprijs f 12,65.

De twaalfde prijs een stel van 3 aluminium pannen.

De dertiende prijs 6 kop en schotels.

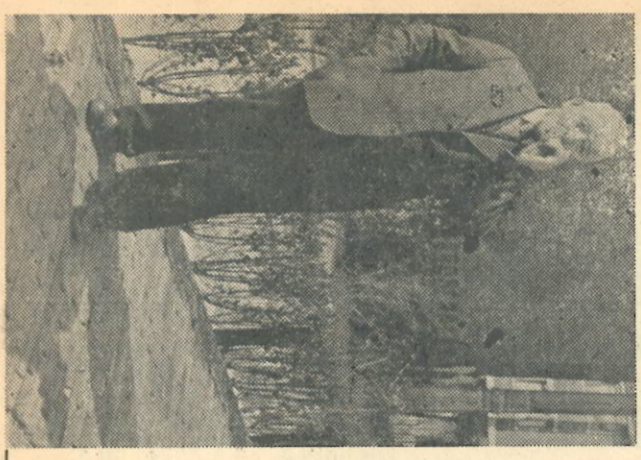
De veertiende prijs 6 melkbekers.

De vijftiende prijs een schemerlampje.

De zestiende prijs een fruitschaal.

Verder: kop en schotels, melkkannen, pannen, bakers, vazen, fotolijsten, fruitschalen, bezemen.

## een OUDGEDIENDE van de harmonie



Dit is de heer Slinger, een der steunpilaren van Forum Hadriani. Hij is nu 71 jaar oud, woont aan de Parkweg en is ondanks zijn leeftijd een krasse baas die het drie jaar geleden nog presteerde om bij de bevestigingsrechten zijn nummerje mee te blazen. Wat dit blazen betreft: daar heeft hij ervaring in, want in 1897 werd hij al lid van Forum Hadriani, heeft daar allerlei instrumenten bespeeld en eindigde op de tuba. Als repetitor van aspirant harmonieleden heeft hij er velen in zijn huiskamer de eerste bevingen bijgebracht; zijn vrouw vond dat helemaal niet erg. Integendeel, het was gezellig, en de buren maakten ook nooit bezwaar, ook al zaten er zés man tegelijk in de huiskamer te blazen.

Zowel de waterleiding als het orkest zijn van mening dat de heer Slinger zijn rust dubbel en dwars verdient heeft. Forum Hadriani ziet in hem een dier oude getrouwen, die de harmonie door alle jaren trouw bleven en die steeds bereid waren voor hun vereniging een extra prestatie te leveren.

- MEER DAN HONDERD PRIJZEN, welke waarde aanzienlijk verhoogd wordt door het feit, dat al deze prijzen schaarse artikelen zijn, die slechts in beperkte mate of in het geheel niet kunnen worden gekocht en die derhalve alom begeerd worden.
- Een collectie om van te wateranden. De prijzen zijn:
- 1 radiotoestel ter waarde v. f 575.—
  - 1 radiotoestel ter waarde v. f 392,50
  - 1 radiotoestel ter waarde v. f 280.—
  - 1 stofzuiger ter waarde v. f 143.—
  - 1 stofzuiger ter waarde v. f 133.—
  - 2 rijwielen elk t. waarde v. f 126.—
  - 1 zelfwrijver ter waarde v. f 137.—
  - 3 verwarmingsdekens elk ter waarde van f 31,85
  - 3 verwarmingsdekens elk ter waarde van f 26.—
  - 6 strijkijzers elk ter waarde van f 12,65
  - aluminiumpannen
  - luxe artikelen
  - serviesgoed

Nummer 126

# het V.D.H-tje

22 Mei 1948

WEEKLIJKS NIEUWSBLAD VOOR HET PERSONEEL — VAN DER HEEM N.V. — DEN HAAG — HOLLAND

Radio- en Stofzuigerfabriek: **Maanweg - Den Haag**

Motorenfabriek: **Abstederdijk - Utrecht**

Rijwielabriek De Kroon: **Laakweg - Den Haag**

Verkoopkantoor: **Maanweg - Den Haag**

## Hr. J. VAN RANDWIK

### 40 jaar bij STOKVIS

Dinsdag 18 Mei 1948 was het 40 jaar geleden, dat de heer J. van Randwijk bij STOKVIS in dienst trad. In die 40 jaren is hij opgeklimmen tot directeur van dit concern „uitsluitend door rustig en gestadig werken, volharding, kennis van zaken, mensenkennis en ondernemingsgeest” zoals de heer Th. Stokvis in het feestnummer van de Erres Expres van hem getuigde.

De naam van Randwijk is onverbrekelijk verbonden met de geschiedenis van VDH. Met hem knoopten de heer P. H. J. en L. W. v. d. Heem, directeur-oprichter van een heel klein radio-fabriekje relaties aan, die op de lange duur gevolg hadden, dat STOKVIS nu de ERRES radio's verkoopt, de heer J. van Randwijk, president-commissaris van onze onderneming is, en de belangen van Stokvis en VDH dusdanig verworven zijn, dat beide bedrijven samen groot werden en nog groter worden.

De ERRES Expres, die wij in deze gaarne aanhalen, zegt daarvan: „Van de vele zaken, die door van Randwijk met succes tot stand gekomen zijn, wil ik er slechts één noemen: Afdeling Radio. Aangevangen als een kleine onbeduidende afdeling, heeft deze in de loop der jaren zich dermate ontwikkeld, dat deze thans een zeer belangrijke plaats inneemt in het Stokvis-bedrijf. Dit is te danken aan een knap en resoluut bestuur om zich vast te klemmen aan twee even voortvarenden personen als van Randwijk zelf, de Gebroeders P. H. J. en L. W. van der Heem. Toen dezeen zich bij Stokvis & Zonen kwamen aanmelden, werden zij door van Randwijk te woord gestaan. De gebroeders samen hadden slechts één met de hand in elkaar gepretzet zogenaamd radiotoestel bij zich met de bedoeling om Stokvis & Zonen te bewaren met hen in zee te gaan in het „Op Hoop van Zegen“-schuitje, om te gaan fabriëren. Muziek kwam er al uit de met de hand gemaakte radio, doch van Randwijk voelde bij intuïtie toen alreeds toekomstmuziek.

Enige weken daarna, na eerst met zijn toenmalige directie van gedachten gewisseld te hebben, werd op aandringen van van Randwijk besloten met de Gebroeders van der Heem hand aan hand de grote moeilijke weg te gaan bewandelen om radiotoestellen te gaan fabriëren en door Stokvis & Zonen onder het nu zo wel bekende merk „ERRES” te verkopen.

„ERRIS MAARREEN ERRES” is spreekwoordelijk geworden. Een behaalde overwinning door Stokvis & Zonen en door Van der Heem's fabrieken, welke laatste thans onder de groot-industrieën van Nederland hun plaats verworven hebben. Men kan gerust beweren, dat het succes met „loon naar werken” bekrond is geworden door initiatief en vooruitziende blik.



Er is voor VDH alle reden om dit jubileum van de president-commissaris mede te vieren. Wij kennen de heer J. van Randwijk beter dan vele andere bedrijven hun president-commissaris, want dikwijls is hij bij ons aan de Maanweg en menigmaal hebben wij hem als redenaar kunnen beluisteren, hetzij in Metropole, Utrecht of in de Maanweg bij zijn voordracht over het handelshuis Stokvis.

De VDH'er zag zijn oude kennis die nu elders werkt, onverwachts terug.

„Ha, die Kees. Wat kijk je zuur, jôl Ruzie gehad?”

„Hallo, Piet. Nee, geen ruzie gehad, maar op onze fabriek is het de laatste tijd om uit je vel te springen.”

„Wat is er dan aan de hand?”

„Nou, je weet toch wel, dat er bij ons veel nieuw personeel is aangeworven?”

„Ja, wat dan?”

„Nou, die nieuwelingen bij ons moeten zo gauw mogelijk aan het werk kunnen gaan: er was weinig tijd te missen.”

„Wat zeg je me nou?”

„Dat is de manier om het werk aan anderen te leren. Daar zit het hem in, Kees.”

„Best mogelijk, maar helemaal snap ik het nog niet.”

„Ga mee naar huis, dan zal ik 't vertellen.”

(Wordt vervolgd.)

## HOOFDPIJN EN B.K.T.

die vroege, of ik ergens hinder van had en waarom die nieuwelingen nog niet goed konden werken.

Of ik ergens last van had! Pijn in m'n hoofd! Kreeg grote bedragen te horen dat wel goed begreep. Drie nieuwelingen moest ik maar meteen ontslag aanzeggen, en dat waren nou juist mensen die het werk graag deden. Je rent en draait de hele dag en dan krijg je dat nog op de koop toe!

„Is me helemaal duidelijk, Kees!”

„Jou duidelijk?”

„Dat zal ik je zeggen. Dat zit 'm in de B.K.T.”

„Wat zeg je me nou?”

„Dat is de manier om het werk aan anderen te leren. Daar zit het hem in, Kees.”

„Best mogelijk, maar helemaal snap ik het nog niet.”

„Ga mee naar huis, dan zal ik 't vertellen.”

(Wordt vervolgd.)